

संस्कृतवार्ता:

दिनाङ्क : 10.09.2025

सायम् - 06:20

आदौ-मुख्यवार्ता:

- प्रधानमन्त्रिणः श्रीनरेन्द्र-मोदिनः अध्यक्षतायां आर्थिक-कार्य-विषयाणां मन्त्रिमण्डलीय-समित्या अद्य नैकाः महत्वपूर्णाः परियोजनाः समनुमताः।
- नेपालसैन्यबलेन देशे विवर्धमानाम् अशान्तिं निध्याय सञ्चाररोधादेशः प्रवर्तितः। समस्तेऽपि देशे विस्तारितः सञ्चाररोधादेशः।
- भारतीय-ऋतु-विज्ञान-विभागेन आगामि पञ्च-दिवस-पर्यन्तं पूर्वीय-प्रायद्वीपीय-भारते प्रचण्डवृष्टेः सम्भावना व्यक्तीकृता।
- एशिया-चषकीय क्रिकेट-स्पर्धा-शृङ्खलायां, भारतम् अद्य सायं दुबई नगरे आयोजकं संयुक्त-अरब-अमीरात दलं विरुध्य निजाभियानं प्रवर्तयिष्यते।

मन्त्रिमण्डलीयसमितिः

प्रधानमन्त्रिणः श्रीनरेन्द्र-मोदिनः अध्यक्षतायां आर्थिक-कार्य-विषयाणां मन्त्रिमण्डलीय-समित्या अद्य नैकाः महत्वपूर्णाः परियोजनाः समनुमताः। अनया समित्या बिहारे, झारखण्डे, पश्चिमबंगाले च भागलपुर-दुमका-रामपुरहाट रेलखण्डस्य सप्त-सप्तत्युत्तर-एक-शत-किलोमीटर-मितायाः सुदीर्घ-रेल-पट्टिकायाः द्वि-पक्षीय-विस्तारणार्थं हरित-ध्वज-प्रदर्शनं पूर्वकं अनुमतिः प्रदत्ता। एतस्यां परियोजनायां प्रायः एकोन-सप्तत्युत्तर-एक-शताधिक-त्रि-सहस्र-कोटकानि रूप्यकाणि व्ययीभविष्यन्ति। समित्या बक्सर-भागलपुर हाई-स्पीड कॉरिडोर इत्यस्य मकामा-मुंगेर खण्डे, द्व्यशीति-किलोमीटर-मितस्य लम्बायमानस्य चतुस्-पङ्क्तेः ग्रीनफील्ड-राजमार्ग-

निर्माणस्य कृते अपि स्वीकृतिः दत्ता अस्ति। अस्य अनुमानितः व्ययः सप्त-चत्वारिंशदुत्तर-चतुश्शताधिक- चतुस्सहस्र-मितानि रुप्यकाणि सन्ति।

नेपालअस्थैर्यम्

नेपाले निरन्तरं अशान्तिः अस्थैर्यं च समेधतेतराम्। नेपाल-सैन्यबलेन अद्य सायं पञ्च-वादनं यावत् तत्र निषेधाज्ञा प्रवर्तितः आसीत् यद्धि विवर्ध्य सम्प्रति श्वः प्रातः षड् वादनं यावत् समस्ते देशे सञ्चार-रोधादेशः कल्पितः अस्ति। नेपाल-सैन्यबलेन प्रतिपाद्यते यद् एषः पदक्षेपः विरोध-प्रदर्शनकारिभिः दुरापादितानाम् अग्रिकण्डानाम्, लुण्ठन-कर्मणां, हिंसक-गतिविधीनां च नियन्त्रणार्थं उत्थापितः अस्ति। अत्रान्तरे नेपालस्य त्रिभुवन-अन्ताराष्ट्रिय-विमान-पत्तनमेव निरन्तरं सोमवार-तः पिहितम् अस्ति अद्य सायम् यावत् च पिहितमेव स्थास्यति। ध्येयमस्ति यद् भारत-सर्वकारेण भारतीय-नागरिकाः नेपालस्य यात्रां न कर्तुं परामृष्टाः सन्ति। ये च पूर्वतः एव तत्र नेपाले सन्ति ते सम्मृष्टाः सन्ति यत् ते निजावासेभ्यः बहिर् नैव गच्छेयुः अथ च स्थानीय-प्रशासनस्य भारतीय-दूतावासस्य च परामर्शानां दिङ्निर्देशानां च अनुपालनं कुर्युः। भारतीय दूतावासेन आपात्कालिक-सहायतार्थं दूरभाषसंख्यापि प्रख्यापिता अस्ति। भारतसर्वकारेण भारतीय-नागरिकाः परामृष्टाः यत् ते यावत् स्थितिं सामान्यतां नैव गच्छति तावत् न कुर्युः नेपालयात्राम्।

नेपाल-सुरक्षाप्रकरणम्

प्रधानमन्त्रिणा श्रीनरेन्द्रमोदिना नेपालस्य घटनाक्रममालक्ष्य सुरक्षाप्रकरणानां मन्त्रिमण्डल-समितेरुपवेशनस्य अध्यक्षता कृता। सामाजिकान्तर्जालीय-सन्देशे तेन प्रोक्तम् यत् नेपालदेशे हिंसात्मकं विरोधाचरणं हृदयविदारकं वर्तते। अस्मिन् अवसरे प्रधानमन्त्री श्रीनरेन्द्र मोदी नेपालस्य स्थिति-विषये गम्भीरां चिन्ताम् अभिव्यक्तवान्। असौ प्रावोचत् यत् नेपाले हिंसाचरणम् दुः खदायकं वर्तते तत्रत्या स्थिरता, शान्तिः समृद्धिः च अत्यन्तमेव आवश्यकी वर्तते। प्रधानमन्त्रिणा मोदिना नेपालस्य जनता शांति-सन्धारणार्थं निवेदिताः सन्ति।

अमेरिकीय-टैरिफ-शुल्क-वृद्धि:

अमेरिका-देशस्य राष्ट्रपतिः डोनाल्ड ट्रम्पः यूरोपीय-संघम् अवोचत् यत् भारतं समेत्य रूस-देशात् तैल-क्रयण-परेषु देशेषु, प्रतिशतं शत-मितं शुल्कं प्रवर्तनीयम्। ध्यातव्यम् अस्ति यत् अमेरिकादेशेन पूर्वमेव प्रतिशतं पञ्चाशन्मितं टैरिफ शुल्कं प्रवर्तितं वर्तते, सम्प्रति तेन यूरोपीय-संघः अपि भारते व्यापक-शुल्क-प्रवर्तनार्थं प्रोक्तः अस्ति, यद्धि यूक्रेन-युद्धं समापयितुं मास्को मध्ये आपीड-प्रदानार्थं तथाकथित-सामूहिक-प्रयासस्य अङ्गम् अस्ति। राष्ट्रपतिना अद्य वाशिंगटन-मध्ये अमेरिकायाः यूरोपीय-संघस्य च वरिष्ठाधिकारिभिः साकम् एकमुपवेशनम् आकारितं यत्र एषः प्रस्तावः उपस्थापितः। अमुना भणितं यद् अमेरिका अपि एतत् कर्तुं तत्परम् अस्ति परम् अमेरिका तदैव एतदाचरिष्यति यदा यूरोपीय संघः अपि आचरिष्यति।

प्रधानमन्त्री-अमेरिका-घनिष्ठ-सम्बन्धः

प्रधानमन्त्रिणा श्रीमोदिना प्रोक्तं यत् भारतामेरिकादेशौ स्वाभाविकतया नेदिष्ठ-मित्र-देशौ वर्तेते। असौ अवोचत् यत् अहं प्रत्यैमि यत् अस्माकं सम्भाषणोपवेशनम् उभयोः साहमत्यस्य असीम-सम्भावनानां मार्गं प्रशस्ती करिष्यति।

प्रधानमन्त्रिणा मोदिना डोनाल्ड ट्रम्पस्य सञ्जालीयः लेखः विनिमयीकृत्य साम्रेडितं यत् अस्माकं प्रयत्नः शीघ्रातिशीघ्रं चर्चा-समाधाने वर्तते। मोदिना प्रोक्तं यत् अहमपि राष्ट्रपतिना ट्रम्पेण समं सम्भाषणार्थम् उत्सुकोऽस्मि। वयम् उभयोः देशयोः कृते समुज्ज्वल-समृद्ध-भविष्यं सुनिश्चेतुं सम्भूय कार्यम् आचरिष्यामः। ध्येयम् अस्ति यत् डोनाल्ड ट्रम्पेण एकस्मिन् सञ्जालीये लेखे भारतं महत्त्वपूर्णं प्रतिपादयता श्रीमोदिना साकं सम्भाषणार्थं निजा उत्सुकतापि प्रकटिता आसीत्। तस्मिन्नेव लेखे श्रीमोदिनः प्रत्युत्तरम् आगतम् अस्ति। प्रधानमन्त्री मोदी प्रत्यपादयत् यत्

सोऽपि डोनाल्ड ट्रम्पेण साकं सम्भाषणम् आचरितुम् उत्सुको वर्तते। प्रधानमन्त्री एतदपि न्यगदत् यत् व्यापारिक-साहमत्य विषये कार्यं चलति परिणामश्च शोभनः भविष्यति इति आशास्यते।

उत्तराखण्डे सुरक्षासमेधनम्

प्रतिवेशि-देशे नेपाले जाजायमानम् अशान्तिं राजनीतिकीम् अस्थिरतां च ध्यात्वा, उत्तराखण्डेन साकं संलघ्ने भारत-नेपाल सीमनि सुरक्षाप्रबन्धाः समेधिता सुदृढीकृताश्च सन्ति। सीमवर्ति क्षेत्रेषु एस.एस.बी. इति सीम-सुरक्षा-बलस्य, आरक्षि बलस्य च संयुक्त रूपेण गहन-निरीक्षणं अन्वेषणाभियानं च प्रचाल्यते। चम्पावतस्य जनपदाधीशः मनीष कुमारः प्रावोचत् यत् तत्र सीमनि सुरक्षा प्रबन्धाः सुतरां सुदृढीकृताः वर्तन्ते ।

उत्तराखण्ड चतुर्धामयात्रायाः द्वितीयः चरणः

उत्तराखण्डे चतुर्धामयात्रायाः द्वितीयः चरणः प्रारम्भः जातः। बदरीनाथ, केदारनाथ, गंगोत्री, यमुनोत्री चेति धामसु श्रद्धालूनां बृहती संख्या प्राप्नोति। ऋतोः प्रातिकूल्य-कारणेन मध्ये एषा यात्रा बाधिता आसीत्। हेलीकॉप्टर इति उदग्रविमान-यात्रा-सेवाः सितम्बर-पञ्चदशी-तः पुनः प्रारप्स्यन्ते।

अनया वैमानिक-सेवया वरिष्ठाः अस्वस्थाः अशक्ताश्च तीर्थयात्रिणः सविशेषं लाभान्विताः भविष्यन्ति। प्रशासनेन श्रद्धालवः प्रार्थिताः सन्ति यत् यात्रायां गमनात् पूर्वं श्रद्धालवः ऋतोः अनुकूलतायाः प्रतिकूलतास्याश्च विवरणं प्राप्य, सर्वेषां सुरक्षा-दिङ्निर्देशानां च पालनं कुर्युः। गढ़वाल मण्डलस्य आयुक्तः विनय-शङ्करः-पाण्डे वर्यः न्यगदत् यत् गंगोत्री यमुनोत्री मार्गेषु मार्गीयाः समस्याः यथावस्थमेव सन्ति।

बिहार निवृत्तिभूतकम्

बिहारस्य मुख्यमन्त्री नीतीश-कुमारः अद्य चतुष्-षष्ट्युत्तर-द्वि-शत कोटिकानां रूप्यकाणां राशिः साक्षात् लाभान्तरणस्य माध्यमेन त्रयोदश-लक्षोत्तर-एक-कोटिकेभ्यः पेंशन इति निवृत्ति-भूतक-धारकेभ्यः वितरितवान्। ध्यातव्यमस्ति यत् नूतन-व्यवस्थायाः अन्तर्गतम् अधुना लाभार्थिभ्यः प्रतिमासं एकादश-शतं रूप्यकाणि प्रदास्यन्ते । पूर्वम् एषः राशिः चतुश्शतमेव आसीत् ।

भारतीय-ऋतुविज्ञान

भारतीय-ऋतुविज्ञान-विभागेन आगामिषु पञ्चदिवसेषु पूर्वियभारते प्रायद्वीपीय-भारते च तीव्रवृष्टेः अनुमानं व्यक्तीकृतम्। उक्तं च यत् अस्य मासस्य षोडशदिनाङ्कं यावत् हिमालयं निकषा पश्चिम-बंगाल,सिक्किम, ओडिशा,अरुणाचलप्रदेश, नागालैण्ड, मणिपुर, असम, मेघालय चेति राज्याणां कतिपयेषु स्थानेषु तीव्रात् तीव्रतर-वृष्टेः सम्भावना वर्तते। अस्य मास्य चतुर्दश-दिनाङ्क-पर्यन्तं उत्तरप्रदेश-जम्मू-कश्मीर-हिमाचलप्रदेश-उत्तराखण्ड-राज्यानाम् अपि कतिपयेषु स्थानेषु गर्जनेन सह अल्प-मध्यमवृष्टिः सम्भाव्यते तत्रैव कतिचित्स्थलेषु अतिवृष्टेः सम्भावना अस्ति। आगामिषु पञ्च-दिवसेषु कर्णाटके, तटीय-आन्ध्रप्रदेशे, तेलङ्गानायाम्, केरले च विभिन्नेषु स्थलेषु वातावरणस्य स्थितिः एवमेव सम्भाव्यते।

एशिया-चषकीय क्रिकेट-स्पर्धा

एशिया-चषकीय क्रिकेट-स्पर्धा-शृङ्खलायां, भारतम् ग्रुप-ए वर्गे अद्य सायं दुबई नगरे आयोजकं संयुक्त-अरब-अमीरात दलं विरुध्य निजाभियानं प्रवर्तयितुं तत्परम् अस्ति। गतरात्रौ औद्धाटनिके द्वन्द्वे अफगानिस्तान दलेन आबूधाबी क्रिकेट प्राङ्गणे हांगकांग-दलं चतुर्णवति-धावनाङ्कैः पराभूतम्। एतद् हि ग्रुप-बी वर्गीयं द्वन्द्वम् आसीत् यत्र श्रीलंका-बांग्लादेशौ अपि समाविष्टौ स्तः।

यूरोपीय-संघः

यूरोपीय-संघेन भारतेन च ह्यः ब्रुसेल्स्-नगरे आतंकवाद-निरोधाय संयुक्तकार्यदलस्य पञ्चदश उपवेशनस्य आयोजनं कृतम् । अस्य संवादस्य सहाध्यक्षतां यूरोपीय-विदेश-क्रियासेवायां सुरक्षा-नीतिनिदेशकः मैसीज स्टेडजेक एवं विदेशमन्त्रालये संयुक्तसचिवः के.डी. देवलः च कृतवन्तौ। विदेशमन्त्रालयेन एकस्मिन् वक्तव्ये उक्तं यत् उभयपक्षौ अप्रैलमासस्य द्वाविंशे दिनाङ्के पहलगाम-क्षेत्रे दरापन्नम् आतङ्कवाद्याक्रमणं निन्दितवन्तौ। यूरोपीय-सङ्घेन निर्दोष-नागरिकाणां हननविषये भारतं प्रति स्वीया संवेदना पुनः प्रकटिता। उभयपक्षाभ्याम् सर्वरूपेषु आतङ्कवादस्य कठोर-निन्दा कृता। तैः अङ्गीकृतं यत् आतङ्कवादः वैश्विक-समस्या वर्तते सहैव अस्य निराकरणाय दृढपदक्षेपाणां आवश्यकतास्ति।

॥ इति वार्ताः॥